

Profesor Krzysztof Bąkowski
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka
adres: Raławicka 100 m 1
02-634 Warszawa
tel:501277390
email:krzysztof.bakowski@chopin.edu.pl

warszawa 2 listopada 2017 roku

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im.Stanisława Moniuszki w Gdańsku, Wydział Instrumentalny, pismo z dnia 29.09.2017 roku. Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.nr 65 poz.595 ze zmianami Dz.U. Z 2005 r. nr 164 poz.1365)

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 27.06.2016 roku w sprawie

- wszczęcia, na wniosek Pani Malwiny Mikołajczak-Lutrzykowskiej przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 25.09.2017 roku w sprawie

- wyznaczenia recenzentów

W świetle *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr65. poz.595, ze zmianami Dz.U. nr164, poz.1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art.6 ust.1, 3)* Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma sygnowanego datą 29.09.2017 roku , informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pani Malwiny Mikołajczak-Lutrzykowskiej pod tytułem: „Skład kameralny skrzypce-akordeon w twórczości kompozytorów XX i XXI wieku. Analiza problemów wykonawczych na podstawie wybranych utworów” została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady w dniach : 27.06.2016 roku oraz 25.09.2017 roku

- uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego,
- uchwała o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej kandydata,
- protokoły z przebiegu posiedzeń Rady Wydziału Instrumentalnego ,
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- listy obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego,
- protokół Komisji Egzaminu Dyscypliny Podstawowej

Wyniki głosowań:

▪ Uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego,	
Liczba uprawnionych członków Rady wynosi	18
Na posiedzeniu było obecnych uprawnionych członków Rady	12
Oddano głosów ważnych	12
Za wszczęciem przewodu doktorskiego	11
głosów wstrzymujących się	1
głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

- Uchwała o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej kandydata

Liczba uprawnionych członków Rady wynosi	21
Na posiedzeniu było obecnych uprawnionych członków Rady	18
Oddano głosów ważnych	18
Za wyborem recenzenta	18
głosów wstrzymujących się	0
głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art.14 ust.2 pkt. 2*, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej dla Pani Malwiny Mikołajczak-Lutrzykowskiej

Podstawowe dane o Kandydatce:

Pani Malwina Mikołajczak-Lutrzykowska urodzona 11 maja 1988r. w Inowrocławiu, ukończyła studia magisterskie w Akademii Muzycznej im.Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy dnia 3 czerwca 2012 roku, kierunek studiów - instrumentalistyka. Doktorantka podnosiła swoje kwalifikacje artystyczne na kursach i warsztatach w Gdańsku, Bydgoszczy i Inowrocławiu u profesorów: V.Pikajzena, B.Bryły, M.Baranowskiego, Y.Shishkina, M.Rakowskiego, S.Tomasika, C.Jacomucciego i P.Contet. Obecnie jest studentką klasy prof. M.Skorupy na studiach doktoranckich w Akademii Muzycznej im.Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Od 2011 r. współtworzy wraz z Krzysztofem Lutrzykowskim zespół Vio-Dion który zdobył wiele nagród na konkursach w Kanadzie, Niemczech, Słowacji, Słowenii, Włoszech, Chorwacji, Polsce i na Litwie. Od 2013 roku jest nauczycielem skrzypiec w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. im.Juliusza Zarębskiego w Inowrocławiu.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani Malwiny Mikołajczak-Lutrzykowskiej pod tytułem: „Skład kameralny skrzypce-akordeon w twórczości kompozytorów XX i XXI wieku. Analiza problemów wykonawczych na podstawie wybranych utworów” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem. Praca jest nietypowa, bowiem jest wspólnym dziełem duetu skrzypcowo – akordeonowego Vio-Dion, którego jest członkiem. W związku z tym, że w opisie dzieła wyraźnie zaznaczono kto jest autorem kolejnych rozdziałów, pod ocenę wezmę tylko te rozdziały których autorem jest doktorantka, oraz w części artystycznej tylko te prezentowane utwory.

Dzieło artystyczne składa się z nagrania 9 utworów na skrzypce i akordeon, z czego pod uwagę wezmę tylko 5 z nich. Są to Johna Cage’a *Six Melodies*, Sławomira Kaczorowskiego *Chain*, Barbary Kaszuby *Skrzyp-ak*, Chiela Meijeringa *A Birds Eye View* oraz Friedmanna Amadeusa Treibera *Tango Metamorphosen*. Płyta CD została nagrana w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w 2015 i 2017 roku. Realizatorem nagrania była Pani Anna Kasprzycka.

Nagrania wysłuchałem z zainteresowaniem które stopniowo przerodziło się w szczerą podziw. Skrzypce i akordeon zaskakująco pasują do siebie, w większym stopniu niż skrzypce z fortepianem. Dźwięk akordeonu łagodzi i wzbogaca skrzypce, a one w rewanżu dodają mu szlachetności. Całość brzmi przestrzennie, kolorowo i nowocześnie. Duet Vio-dion wykonuje muzykę na skrzypce (vio) i akordeon (dion) od 6 lat. Malwina Mikołajczak-Lutrzykowska wraz z partnerem tworzą zgraną parę myślącą i czującą wspólnie muzykę. Duet poszukuje muzyki na ten skład, inspiruje kompozytorów i aktywnie działa popularyzując to zestawienie instrumentów. Do celu obecnego doktoratu zespół przygotował utwory powstałe w większości w XXI w (za wyjątkiem Johna Cage’a oraz Chiela Meijeringa), polskie i zagraniczne. Artyści współpracowali z kompozytorami, zamawiając utwory oraz konsultując problemy interpretacyjne i wykonawcze. Utwory prezentują różne style, poziomy trudności i ciężar gatunkowy.

Johna Cage’a *Six Melodies* jest transkrypcją, ale dozwoloną przez kompozytora. Wydaje mi się że byłby mocno zaskoczony ale i chyba zadowolony z obecnego wykonania. Melodie brzmią fascynująco i pomimo monotonii wcale nie nudno. Problemy wykonawcze są tutaj ogromne poczynając od doskonałej intonacji skrzypiec, opracowanie rejestracji akordeonu, po koncentrację i refleks wykonujących muzyków. Utwór brzmi jednolicie, legato bez nadmiernego kształtowania dynamicznego dźwięków, dokładnie tak jak chciał kompozytor. *Chain* Sławomira Kaczorowskiego jest utworem różnorodnym, barwnym, zawiera wiele ciekawych efektów brzmieniowych. Tytuł dotyczy budowy formalnej – poszczególne zróżnicowane ogniwa nakładają się na siebie tworząc tytułowy łańcuch. Wkonawcy tworzą tu spójną całość, często dźwięki skrzypiec i akordeonu są nie do odróżnienia. To świadczy o wysokim poziomie artyzmu i dużych umiejętnościach muzyków. BarbaraKaszuba napisała śliczną humoreskę którą można się zachwycić. Jest to małe dziełko, utwór skromny, dowcipny, ale po wykonaniu przez duet, zapadający w pamięć. Forma jest prosta, ma budowę scherza ABA, przywodzi na myśl echa muzyki ludowej. *A Birds Eye View* to skomplikowany i trudny utwór, splot tonalności z atonalnością, muzyki pop z awangardą. To ciekawa i wymagająca programowa pozycja na duet skrzypiec i akordeon. Duże trudności techniczne utworu doktorantka pokonała z sukcesem. Friedmann Amadeus Treiber jest kompozytorem i skrzypkiem zafascynowanym brzmieniem i możliwościami akordeonu. *Tango*

Metamorphosen to dojrzałe dzieło łączące dwa style – świat muzyczny kompozytora z idiomem tanga. Partia skrzypiec jest niełatwa, są tu akordy, tryle, pasaże, skomplikowane rytmy a nawet skordatura. Forma i narracja utworu jest skomplikowana, wykonawcom udaje się jednak utrzymać napięcie i zainteresowanie słuchacza.

Malwina Mikołajczak-Lutrzykowska jest dobrze wykształconą wszechstronną skrzypaczką. Radzi sobie bardzo dobrze z piętrzącymi się trudnościami ww. utworów. Wykonywanie muzyki współczesnej stawia przed wykonawcą wielorakie wyzwania. Tu nie wystarczy konwencjonalna wiedza i umiejętności wyniesione ze szkoły. W obliczu współczesnych partytur wykonawca musi przededefiniować swoje umiejętności dopasowując je do nowych potrzeb. Niekiedy trzeba wymyśleć od nowa sposób wydobywania dźwięku, odnaleźć odpowiednią ekspresję, wyczuć i zrozumieć intencje kompozytora. Malwina Mikołajczak-Lutrzykowska znakomicie odnajduje się w duecie z Krzysztofem Lutrzykowskim. Lata wspólnego grania procentują i zespół jest świetnie zgrany. Oddychają razem muzyką, mają wspólny puls, słuchają się nawzajem. Skrzypaczka zaimponowała mi szczególnie perfekcyjną intonacją. Zastanawiałem się jak to możliwe, że skrzypce tak doskonale stroją z akordeonem który ma przecież strój temperowany. Jest to jej zasługa i umiejętność, że idealnie zestroiła się z partnerem do tego stopnia, że w wielu miejscach barwa skrzypiec całkowicie stapia się z akordeonem. Jest to wartościowe osiągnięcie i świadczy o kunszcie i zaangażowaniu doktorantki.

Opis dzieła artystycznego jest obszerny i kompetentny. Składa się ze wstępu, prezentacji utworów wchodzących w skład dzieła artystycznego, omówienia problemów wykonawczych utworów oraz zakończenia. Analizy utworów są solidne i wyczerpujące. Trzeba zauważyć że praca ta ma charakter nowatorski ponieważ dzieła powstały w większości w XXI w i są jeszcze mało znane i rzadko wykonywane. Bardzo dobry jest rozdział I w którym autorka przedstawia rozwój oryginalnej literatury na skrzypce i akordeon. Pisze pięknym językiem, swobodnie i zajmująco.

Konkluzja

Praca doktorska Pani Malwiny Mikołajczak-Lutrzykowskiej stanowi cenny wkład w rozwój literatury muzycznej na skrzypce i akordeon. Doktorantka znakomicie wykonała i opisała wybrane utwory a jej wiedza i umiejętności są więcej niż przekonywujące. Stwierdzam, że tym samym rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art.13 ust.1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku. Pracę doktorską przyjmuję.

